

P.Z. br. 272

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/22-01/24

URBROJ: 65-22-07

Zagreb, 29. kolovoza 2022.

Hs**NP*022-02/22-01/24*65-22-07**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o prestanku važenja Zakona o elektroničkoj ispravi***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 25. kolovoza 2022. godine.

Za svoga predstavnika, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila državnog tajnika Središnjeg državnog ureda za razvoj digitalnog društva Bernarda Gršića.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/21-01/104
URBROJ: 50301-21/32-22-9

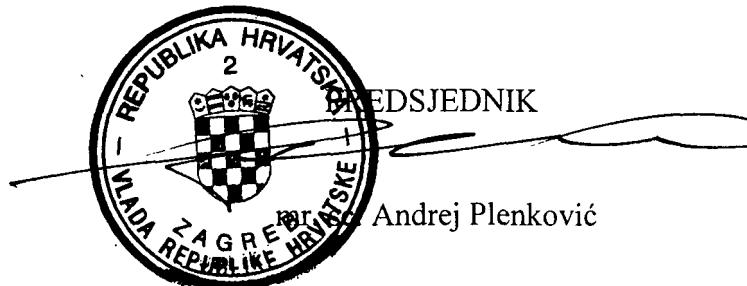
Zagreb, 25. kolovoza 2022.

PREDsjEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o prestanku važenja Zakona o elektroničkoj ispravi

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o prestanku važenja Zakona o elektroničkoj ispravi.

Za svoga predstavnika, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila državnog tajnika Središnjeg državnog ureda za razvoj digitalnog društva Bernarda Gršića.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PRESTANKU VAŽENJA
ZAKONA O ELEKTRONIČKOJ ISPRAVI**

Zagreb, kolovoz 2022.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PRESTANKU VAŽENJA
ZAKONA O ELEKTRONIČKOJ ISPRAVI**

Članak 1.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o elektroničkoj ispravi („Narodne novine“, broj 150/05.)

Članak 2.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. svibnja 2023.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Donošenjem Zakona o elektroničkoj ispravi („Narodne novine“, broj 150/05., u dalnjem tekstu: Zakon) 2005. je uvažen utjecaj informacijske tehnologije na društvo i osvijestila se potreba za modernizacijom regulacije elektronički potpisanih dokumenta. Pristup koji je uzet prilikom izrade Zakona zauzeo je kao temeljni stav (paradigmu) da dokument koji je elektronički potpisana treba regulirati u našem pravnom sustavu kao poseban pravni institut. Taj pristup je zamijenjen novom premisom Uredbe (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (dalje u tekstu: Uredba eIDAS) da se pravna valjanost i važnost elektroničkih dokumenata postiže odredbama o zabrani njihove diskriminacije u usporedbi s onima na papiru pod uvjetom upotrebe elektroničkog potpisa koji kroz kriptografske metode jamči autentičnost sadržaja i autora i ostale mehanizme razrađene samom Uredbom (Usluge povjerenja) i ta parada je uvedena u nacionalno zakonodavstvo Zakonom o provedbi Uredbe (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ („Narodne novine“ broj 62/17., dalje u tekstu: Zakon o provedbi Uredbe eIDAS).

U pregledu ocjene stanja ističe se neusklađenost Zakona s temeljnim postavkama Uredbe eIDAS, dok su oba propisa na snazi. Zakon od adresata traži taksativno zadovoljenje elemenata elektroničke isprave koji su u tehnološkom smislu zastarjeli te koristi terminologiju iz Zakona o elektroničkom potpisu koji je van snage od kolovoza 2017. i prilikom definiranja pojedinih pojmoveva (napredni elektronički potpis) ne prati suvremenim tehnološkim pravnim okvirima. Uredba eIDAS se s druge strane oslanja na usluge povjerenja, poput kvalificiranog elektroničkog potpisa i kvalificiranog elektroničkog pečata i vremenskog žiga, čijom primjenom se u elektroničkoj komunikaciji omogućuju prekogranično korištenje i priznavanje u svim državama članicama te su temeljeni na tehnološko suvremenim rješenjima na području EGP.

Također, unatrag tri godine doneseni su i propisi koji se odnose na dokumentacijski ciklus elektroničkih dokumenta, ali i iz područja arhivistike u smislu postupanja s elektroničkim dokumentima. Dokumentacijski ciklus elektroničkog dokumenta je reguliran Zakonom o arhivskom gradivu i arhivima („Narodne novine“, br. 61/18. i 98/19.) koji regulira/definira trajno čuvanje sadržaja zapisanog u digitalnom obliku kao i pretvorbu gradiva u digitalni oblik. Na snazi je i Pravilnik o upravljanju dokumentarnim gradivom izvan arhiva („Narodne novine, broj 105/20.) koji regulira postupanje s gradivom u elektroničkom obliku, mehanizme (prije) predaje gradiva u elektroničkom formatu kao i ulogu kvalificiranog elektroničkog potpisa u navedenim procesima.

Uredba o uredskom poslovanju koju je Vlada Republike Hrvatske donijela 1. srpnja 2021. u potpunosti obuhvaća elemente dokumentacijskog ciklusa elektroničkih dokumenata u okviru Uredbe eIDAS, a koji su navedeni ovim Zakonom te propisuje pravila i mјere uredskog poslovanja u obavljanju poslova državne uprave, usklađene s navedenom Uredbom eIDAS.

Nastavak procesa usklađivanja s Uredbom eIDAS je vidljiv i iz Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 110/21.) koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 1. listopada 2021. i koji stupa na snagu 1. siječnja 2022. Odredbe Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o općem upravnom postupku propisuju upotrebu elektroničkog potpisa upravo na način da se traži kvalificirani elektronički potpis na podnescima koji se dostavljaju javnopravnom tijelu elektroničkim putem (a ne više elektronička isprava), a koje stranke u fizičkom obliku vlastoručno potpisuju, s obzirom da je kvalificirani elektronički potpis izjednačen s vlastoručnim potpisom (na papiru) odnosno ima jednak pravni učinak kao vlastoručni potpis te pruža najvišu razinu sigurnosti elektroničkog pismena i njegovu neporecivost. Ovim Zakonom se izbacuju odredbe predmetnog Zakona koje se pozivaju na elektroničku ispravu i uvodi se nomenklatura iz Uredbe eIDAS.

Odredbe Uredbe eIDAS, članka 25., izbacile su iz praktične primjene odredbe Zakona. Pojavom kvalificiranih certifikata elektroničkog potpisa i elektroničkog pečata kao Usluge povjerenja koje imaju jednaki pravni učinak kao vlastoručni potpis i priznaju se u svim državama članicama Europske unije dovelo je do toga da tijela javne vlasti u Hrvatskoj temeljem propisa donesenih u području njihovog djelokruga rada primjenjuju Uredbu eIDAS i Zakon o provedbi Uredbe eIDAS umjesto predmetnog Zakona.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Donošenjem Zakona posljedično će se otkloniti zbumujuće situacije za obveznike/adresate Zakona i Uredbe eIDAS. Smanjiti će se pravno-faktične nedoumice o uvjetima potrebnim za priznavanje elektroničkih dokumenta u pravnom prometu i izvršiti usklađenje s Uredbom eIDAS odnosno nacionalno zakonodavstvo uskladiti će se s europskom pravnom stečevinom.

Stoga je nesporna potreba uklanjanja iz pravnog poretka Zakona kao nepotrebognog s obzirom da je donesena Uredba eIDAS i Zakon o provedbi Uredbe eIDAS, čija primjena je obvezujuća, a koji na drugačiji način od Zakona reguliraju predmetnu materiju. Navedeni propisi predstavljaju pravni temelj za korištenje u nacionalnom zakonodavstvu elektroničkog kvalificiranog potpisa i elektroničkog pečata, kao Usluge povjerenja koje imaju jednaki pravni učinak kao vlastoručni potpis i priznaju se u svim državama članicama.

Sve odredbe Zakona koji se želi staviti izvan snage su zastarjele i u praksi zamijenjene u provedbi prednje navedenim propisima.

Predviđa se „odgođeno“ stupanje na snagu Zakona sa danom 1. svibnja 2023. kako bi se izbjegao nastanak eventualnih pravnih praznina odnosno kako bi se tijelima ostavilo dovoljno vremena za prilagodbu postojećih odnosno donošenje novih propisa kojima će se predmetna materija u potpunosti regulirati u skladu sa Uredbom eIDAS.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOGA ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom se navodi da danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o elektroničkoj ispravi („Narodne novine“, broj 150/05.)

Uz članak 2.

Odredbom ovog članka propisuje se stupanje na snagu Zakona o prestanku važenja Zakona o elektroničkoj ispravi na način da se ostavi dovoljno vremena tijelima za donošenje novih propisa odnosno izmjenu postojećih.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA U KONAČNOM PRIJEDLOGU ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U odnosu na tekst Prijedloga zakona koji je prošao prvo čitanje u Hrvatskome saboru, Konačni prijedlog zakona nema razlika, odnosno nije u niti jednom dijelu dorađivan.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S RAZLOZIMA NEPRIHVACAĆANJA

Nije bilo primjedbi niti prijedloga.